

Alþingi
Nefndarsvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
Sent rafrænt á nefndasvið@althingi.is

Reykjavík 12. apríl 2023

Efni: Umsögn Félagsráðgjafafélags Íslands við tillögu til þingsályktunar um aðgerðaáætlun um þjónustu við eldra fólk fyrir árin 2023-2027. 153. Lögjafarþing 2022-2023. Þingskjal 1351 - 860. mál. Stjórnartillaga.

Félagsráðgjafafélag Íslands (FÍ) þakkar fyrir tækifæri til að veita umsögn við tillögu til þingsályktunar um aðgerðaáætlun um þjónustu við eldra fólk fyrir árin 2023-2027. Félagið lýsir yfir ánægju með framlagða tillögu og tekur undir meginmarkmið aðgerða sem er að samþætta heilbrigðis- og félagsþjónustu fyrir eldra fólk. Það er í samræmi við áherslur fagdeildar félagsráðgjafa í öldrunarmálum sem byggja á bestu þekkingu og stuðlar að því að gera eldra fólk kleift að búa á heimilum sínum sem lengst.

Félagsráðgjafafélag Íslands hefur ítrekað vakið athygli á mikilvægi þess að leggja aukna áherslu á nærþjónustu og lýðheilsutengdar forvarnir í þjónustu við eldra fólk. Til að mynda með samþættri heimaþjónustu og heimahjúkrun, heilsueflandi samfélögum og auknu aðgengi eldra fólks að úrræðum samfélagsins þrátt fyrir veikindi eða færniskerðingu. Áhersla hefur verið á aðstoða fólk sem lengst á eigin heimili og er mikilvægt að efla nærþjónustu. Fagdeild félagsráðgjafa í öldrunarþjónustu hefur ítrekað bent á mikilvægi þess að lögð verði áhersla á að efla endurhæfingu á eigin heimili og skilgreina ábyrgðarhlutverk sveitarfélaga. Einnig hefur verið bent á mikilvægi þess að skýra verklag þegar kemur að greiðsluskiptingu milli ríkis og sveitarfélaga.

Sú tillaga að aðgerðaáætlun sem nú liggur til þingsályktunar er í takti við skýrslu heilbrigðisráðuneytis *Drög að stefnu um heilbrigðisþjónustu fyrir aldraða* sem unnin var af Halldóri S. Guðmundssyni fv. framkvæmdarstjóra Öldrunarheimila Akureyrar og dósent við Félagsráðgjafardeild Háskóla Íslands. Í umsögn félagsins við skýrsluna dags. 1. september 2021 kom fram ánægja með þá vinnu og þeim skýru áherslum sem komu fram um samþættingu í félags- og heilbrigðisþjónustu, heildarsýn, notendasamráð og persónumiðaða þjónustu, vinnu gegn fordómum og fjölbreytileika úrræða. Félagið studdi áform um skipun verkefnahóps sem ætlað var að vinna tillögur um heildstæða löggjöf. Benti félagið á að það væri ákjósanlegt að horfa til þeirrar vinnu sem átti sér stað undir forystu Félags- og barnamálaráðherra er varðar samþættingu á þjónustu fyrir börn og fjölskyldur þeirra. Jafnframt að það væri mikilvægt að stuðla að breiðri pólitískri samstöðu þar sem um er að ræða málefni sem snertir alla og hefur afgerandi áhrif á velferð einstaklinga og samfélags.

Félagið skilaði umsögn dags 24. janúar 2023 á fyrri stigum málsins og ítrekar stuðning við þær tillögur sem koma fram í þingsályktunartillögu um aðgerðaáætlun um þjónustu við eldra fólk fyrir árin 2023-2027. Er það mat félagsins að tillögurnar séu vel útfærðar og þeir fimm þættir, þ.e. samþætting, virkni, upplýsing, þróun og heimili, hver með sín undirverkefni, endurspeglir þau markmið sem að er stefnt. Tillögurnar virðast jafnframt endurspeglar þær áherslur sem komu fram í skýrslu heilbrigðisráðuneytis frá 2021 sem og það víðtæka samráð sem hefur átt sér stað í ferlinu. Vill félagið sérstaklega nefna

mikilvægi sveigjanlegrar dagdvalar og þróun fjölbreyttra búsetuúrræða því það vantar millistig á milli þess að búa einn á eigin heimili og flytjast inn á hjúkrunarheimili. Margt eldra fólk glímir við einmannaleika og félagslega einangrun og því væri ákjósanlegt að kanna hug eldra fólks til þess að skoða fjölbreittari búsetukosti með aðgengi að sameiginlegum rýmum. Þá þarf að skoða aðgengi að heilbrigðisþjónustu og vert að kanna aðra möguleika en bráðamóttöku Landspítala háskólahúkrahúss í Fossvogi til að mæta bráðaþjónustu fyrir eldra fólk á Höfuðborgarsvæðinu.

Hvetur félagið Alþingi til þess að veita fram lagðri tillögu til þingsályktunar brautargengi og er tilbúið að taka þátt í frekara samtali um þróun þjónustu fyrir eldra fólk. Félagið er jafnframt tilbúið að fylgja athugasemdum sínum eftir sé þess óskað.

Með vinsemd og virðingu,
f.h. stjórnar Félagsráðgjafafélags Íslands

Steinunn Bergmann
formaður